

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. L. M.**, zast. advokátkou JUDr. Jaroslavou Ježkovou, K. J. Erbeny 1266, Nová Paka, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ing. S. H., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2021, čj. KUKHK-21724/ZP/2020-3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 10. 2021, čj. 30 A 26/2021-290,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 10. 2021, čj. 30 A 26/2021-290, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2021, čj. KUKHK-21724/ZP/2020-3, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 33 818 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám její zástupkyně JUDr. Jaroslavy Ježkové, advokátky.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] V nynější věci se NSS zabývá otázkou, jak má stavební úřad v řízení o dodatečném povolení stavby podle § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), postupovat při ověřování otázky, zda dodatečně povolovaná stavba dodržuje tzv. odstupové vzdálenosti podle vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. NSS zde připomíná svou judikaturu

k vypořádávání občanskoprávních námitek stavebními úřady, konkrétně na příkladu námitky, že hranice mezi dvěma pozemky je v katastru nemovitostí vyznačena jako sporná.

[2] Žalobkyně vlastní pozemek s rodinným domem v katastrálním území P. L. v Královéhradeckém kraji. Předchozí vlastník (dcera žalobkyně) na pozemek zavedl asi 15 metrů dlouhé drenážní potrubí, jehož konec vedl směrem k sousednímu pozemku osoby zúčastněné na řízení (neteř žalobkyně). Městský úřad Jičín zahájil v roce 2015 řízení o odstranění stavby vodního díla – potrubí (původně jen v délce posledních zhruba dvou metrů, později po určitých procesních peripetiích předmět řízení rozšířil na celou délku potrubí). Žalobkyně v roce 2016 požádala o dodatečné povolení stavby „*Drenážní potrubí za čisticím zařízením pro RD č. p. X, na pozemku parc. č. X v katastrálním území P. L.*“.

[3] Jak NSS vysvětluje níže, řízení o dodatečném povolení stavby bylo zdlouhavé a komplikované – městský úřad nejprve stavbu povolil, následně však jeho rozhodnutí zrušil žalovaný (a ne jednou). Naposled městský úřad o žádosti rozhodl dne 2. 3. 2020 a žádost zamítl. Mimo jiné totiž osoba zúčastněná v odvolání proti dodatečnému povolení stavby upozornila, že hranice mezi jejím pozemkem a pozemkem žalobkyně byla v katastru nemovitostí vyznačena jako sporná. Žalobkyně rovněž nevyužila možnost podat žalobu u civilního soudu za účelem vyjasnění skutečného průběhu hranice. Podle městského úřadu proto nebylo možné ověřit odstupovou vzdálenost drenážního potrubí od hranice pozemků podle § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. Žalobkyně se následně neúspěšně odvolala k žalovanému a se stejným výsledkem se bránila žalobou u krajského soudu. Jak správní orgány, tak krajský soud se obecně shodly, že existence sporné hranice *v nějaké podobě* bránila dodatečnému povolení stavby a že tuto otázku měla vyřešit právě žalobkyně zahájením řízení u civilního soudu.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Stěžovatelka proti rozsudku krajského soudu podala kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Jak v samotné kasační stížnosti, tak v následné replice tvrdí, že správní orgány se v projednávaném případě nemusely jen „spoléhat“ na určení hranice civilním soudem. Mohly si úsudek o dodržení odstupových vzdáleností učinit samy v rámci zjištěného skutkového stavu. Stěžovatelka opakuje, že drenážní potrubí ve skutečnosti nekončí v těsné blízkosti (resp. na hranici odstupové vzdálenosti) sporné hranice pozemků. V řízení o žalobě k tomu přiložila vytyčovací náčrt, ke kterému ale krajský soud nepřihlédl. Stěžovatelka též několikrát (mj. i v ručně psaném vyjádření, které soudu zaslala) poukazovala na složitý procesní vývoj nynější věci, neférové jednání osoby zúčastněné a postupnou ztrátu důvěry ve správní orgány.

[5] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout. Vysvětluje, že drenážní potrubí se nachází v těsné vzdálenosti od hranice pozemků, která je i v katastru vyznačena jako sporná. Potrubí není od sporné hranice tak daleko, aby mohly správní orgány bezpečně usoudit, že stěžovatelka dodržela odstupovou vzdálenost podle vyhlášky č. 501/2006 Sb. (ani stěžovatelkou zamýšlené úpravy by takový závěr neumožnily). Mimo takový případ si však správní orgány nemohou samy učinit úsudek o průběhu hranice a rozhodnout o povolení stavby.

pokračování

[6] Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti NSS posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Kasační stížnost je též důvodná.

[9] Na úvod NSS poznamenává, že nynější věc je jen jedním z mnoha sporů mezi stěžovatelkou a její neterí (osobou zúčastněnou), které se týkají obou pozemků v Pařezské Lhotě. Vedle civilních soudů se jedním takovým sporem již zabýval i NSS (rozsudek ze dne 11. 2. 2021, čj. 7 As 307/2019 - 56). Současně si je NSS vědom, že městský úřad zahájil řízení o odstranění stavby již v roce 2015 a jeho rozhodnutí byla několikrát z různých důvodů rušena žalovaným či dokonce Ministerstvem zemědělství (k tomu srov. zejm. body 9-11 rozsudku krajského soudu). Postupem správních orgánů se zabýval i Veřejný ochránce práv. Přesto NSS nemůže v nynějším řízení svým rozhodnutím pokrýt všechny sporné či problematické otázky v celém „širším“ sporu, ale musí se soustředit jen na důvody, kvůli kterým městský úřad v březnu 2020 zamítl žádost stěžovatelky o dodatečné povolení drenážního potrubí.

[10] Pro nynější věc je klíčový požadavek na dodržení tzv. odstupových vzdáleností od hranice pozemku, který vyplývá ze stavebního zákona a vyhlášky č. 501/2006 Sb. Konkrétně podle § 129 odst. 3 písm. c) stavebního zákona lze stavbu *dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem*. Podle § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. pak vzdálenost *dalších staveb souvisejících a podmiňujících bydlení umístěných na pozemku rodinného domu nesmí být od společných hranic pozemků menší než 2 m*. Právě proti způsobu, kterým dodržení odstupových vzdáleností posuzovaly správní orgány, se stěžovatelka vymezovala.

[11] Pro přehlednost NSS shrnuje i část procesního vývoje v nynější věci. Městský úřad nejprve (v dubnu 2018) stěžovatelčině žádosti vyhověl a stavbu potrubí dodatečně povolil. Proti tomu se ale odvolala osoba zúčastněná, která namítla, že hranice mezi jejím pozemkem a pozemkem stěžovatelky je v katastru nemovitostí vyznačena jako sporná. Žalovaný mimo jiné z tohoto důvodu v září 2018 zrušil dodatečné povolení stavby a vrátil věc městskému úřadu k dalšímu řízení (dalším důvodem, který má i v nynější věci svůj význam, byla nejasná projektová dokumentace k drenážnímu potrubí – připouštěla více variant řešení a ani ty podle žalovaného nebyly dostatečně přesně popsány). Již v tomto rozhodnutí žalovaný použil problematický výklad námítky sporné hranice (k němu víc níže). Uvedl, že na jedné straně trvá nejistota ohledně hranice pozemků, „*k jejímuž zakreslení v projektové dokumentaci nelze vztahovat odstupové vzdálenosti dodatečně povolované stavby*“. Na straně druhé s projektovou dokumentací a údaji z ní přímo pracoval, dokonce uvedl, že řešení stavby podle projektové dokumentace „*je významné*

pro posouzení splnění požadavků na umístění stavby do vzdálenosti dle § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb.“ (bližší s. 7-8 rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2018). Nutno dodat, že ani toto rozhodnutí ještě bezprostředně nepředcházelo nynějšímu „kolu“ rozhodování o stěžovatelské žádosti (žalovaný v mezidobí ještě korigoval procesní postup městského úřadu).

[12] Rozhodnutím ze dne 2. 3. 2020 (které již do aktuálního „kola“ rozhodování spadá) městský úřad zamítl žádost o dodatečné povolení stavby drenážního potrubí se stručným odůvodněním: *„protože se stavba drenážního potrubí nachází v těsné blízkosti sporné hranice, nelze posoudit, zda dodatečně povolovaná stavba splňuje požadavky na umístění stavby dle 25 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. – odstupové vzdálenosti“*. Průběh hranice pozemků bylo podle něj třeba vyjasnit tak, aby byl jednoznačný. Vlastní úvahu ohledně průběhu hranice mezi pozemky ani jiné hodnocení toho, zda stavba vyhovovala odstupové vzdálenosti od hranice pozemků, nenabídl. Jiné důvody pro zamítnutí (jako např. nejasnost projektové dokumentace či „variantní“ řešení stavby) vůbec neuvedl. Stěžovatelka se proti rozhodnutí městského úřadu odvolala – žalovaný ale použil v podstatě shodný výklad námitky jako již v září 2018 a odvolání zamítl.

[13] Předtím, než se bude NSS věnovat argumentaci žalovaného, je potřeba alespoň krátce připomenout závěry NSS k práci s tzv. občanskoprávními námitkami ve stavebním řízení a k povaze řízení o dodatečném povolení stavby.

[14] K povaze tzv. občanskoprávních námitek se NSS již několikrát vyjadřoval. Podle § 114 odst. 3 stavebního zákona *námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv*. Obdobné ustanovení (s odlišností v poslední větě) obsahuje stavební zákon také v § 89 odst. 6 k územnímu řízení. Podle § 129 odst. 2 poslední věty stavebního zákona také platí, že *na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení*.

[15] Pro řešení těchto námitek je též důležitý § 57 odst. 1 písm. b) a c) správního řádu. Podle něj, *jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán může vyzvat účastníka, popřípadě jinou osobu, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou správní orgán určí, nebo si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu*.

[16] NSS se již mnohokrát vyjádřil k povaze tzv. občanskoprávních námitek, se kterými se může stavební úřad potýkat. Jedna skupina těchto námitek nepřesahuje působnost stavebního úřadu (typicky půjde o námitky ohledně zastínění sousedních pozemků či námitky proti hlučnosti či prašnosti způsobené provozem stavby). Druhá skupina jeho působnost již přesahuje (např. námitky ohledně rozsahu vlastnického práva, za určitých

pokračování

podmínek námitka snížení hodnoty nemovitosti v důsledku stavby jako takové). Námitka sporné hranice jednak spadá do druhé jmenované skupiny a přesahuje působnost stavebního úřadu, jednak jde o námitku, která se slovy např. § 114 odst. 3 stavebního zákona „*týká rozsahu vlastnických práv*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2019, čj. 1 As 172/2019-31, bod 26, usnesení zvláštního senátu podle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 4. 11. 2021, čj. Konf 12/2020-9, body 19-20).

[17] To však neznamená, že bez zapojení civilního soudu nemůže stavební úřad občanskoprávní námitku tohoto typu nikdy sám posoudit. Naopak, NSS již několikrát, jak k výkladu starého zákona č. 50/1976 Sb., tak k výkladu dosud účinného stavebního zákona č. 183/2006 Sb. upozornil, že pokud účastníci řízení nevyužijí možnosti podat žalobu k civilnímu soudu, je na stavebním úřadu, aby si o *jakékoli* občanskoprávní námitce učinil úsudek sám (k zákonu č. 50/1976 Sb. srov. rozsudek NSS ze dne 23. 4. 2008, čj. 9 As 61/2007-52, č. 1602/2008 Sb. NSS, ve kterém NSS tento názor popsal s odkazem na tzv. „přelévání pravomoci“ mezi civilním soudem a stavebním úřadem, dále rozsudek ze dne 20. 8. 2019, čj. 2 As 397/2018-33, bod 25, k zákonu č. 183/2006 Sb. pak již cit. 1 As 172/2019, bod 27, a rozsudek ze dne 18. 10. 2018, čj. 4 As 240/2018-38, bod 24).

[18] K roli občanskoprávních námitek v řízení o dodatečném povolení stavby NSS dodává následující. Pochopitelně platí, že důkazní břemeno ohledně splnění podmínek pro dodatečné povolení stavby tíží právě stavebníka či vlastníka (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 67/2011 - 108, bod 15, ze dne 16. 7. 2014, čj. 5 As 161/2012-36, č. 3117/2014 Sb. NSS, věc *obec Pasohlávky*, nověji např. ze dne 20. 12. 2017, čj. 10 As 89/2017-38, bod 20). Současně ale NSS připustil, že *občanskoprávní námitky vznesené v průběhu stavebního řízení musí dosahovat určité kvality*. Taková námitka musí být odůvodněna či důkazně podložena natolik, aby vyvolala alespoň *důvodné pochybnosti* o tom, zda jsou splněny podmínky pro dodatečné povolení stavby (srov. cit. 1 As 172/2019, body 37-38, zde rovněž o námitce související s průběhem hranice pozemků). Stavebnímu úřadu to samozřejmě nebrání žádost o dodatečné povolení stavby zamítnout právě na základě občanskoprávní námitek, je však potřeba, aby své závěry *srozumitelně odůvodnil*.

[19] Tomuto požadavku správní orgány v nynější věci nedostály. NSS připomíná, že městský úřad stavbu drenážního potrubí dodatečně povolil, teprve na základě odvolání osoby zúčastněné a její námitek o sporné hranici se výsledek řízení otočil v neprospěch stěžovatelky (mimo jiné důvody, které však v nynějším „kole“ rozhodování správní orgány přímo neřešily, srov. výše body [11] a [12]). Zároveň NSS zdůrazňuje, že správní orgány přejaly námitku osoby zúčastněné v té podobě, ve které ji vznesla, což má dopad i na odůvodnění jejich rozhodnutí (k tomu zase srov. bod [25] níže).

[20] Rozhodnutí žalovaného je totiž nepřezkoumatelné. Rozhodnutí obsahuje různé pasáže, mající původ v různých výše zmiňovaných „kolech“ správního řízení, které jsou však navzájem rozporné. Žalovaný krom toho v napadeném rozhodnutí, a to opakovaně, použil tři různé výklady, které jsou vzájemně neslučitelné a ani NSS není s to ve všech výkladech žalovaného „udělat pořádek“. Žalovaný současně tvrdil a) že městský úřad vůbec nemohl občanskoprávní námitku posuzovat, b) že sama *spornost hranice* pozemků zabránila městskému úřadu vůbec rozhodnout (tj. žalovaný přiznal námitce relevanci), a nakonec c)

že drenážní potrubí nebylo (na základě zákresu v projektové dokumentaci) v takové vzdálenosti od sporné hranice, aby bylo možné rozhodnout o splnění odstupových vzdáleností podle vyhlášky 501/2006 Sb. Podobně rozpornou argumentaci [přínejmenším pokud jde o body b) a c)] zopakoval žalovaný i ve vyjádřeních před krajským soudem a NSS.

[21] Pokud jde o tvrzení, že městskému úřadu nepříslušelo námitku sporné hranice vůbec rozhodovat, žalovaný jej použil jednak v hlavní části odůvodnění (s. 10 rozhodnutí), především jím ale výslovně reagoval na odvolací námitku stěžovatelky (s. 13 tamtéž). Jak ale NSS uvedl výše, ani to, že jde o námitku týkající se *rozsahu vlastnického práva*, nebrání stavebnímu úřadu v tom, aby o ní případně rozhodl (žalovaný naopak nesprávně tvrdil, že o takové námitce přísluší rozhodovat jedině soudu).

[22] V dalších částech odůvodnění se žalovaný naopak námitce sporné hranice *věnoval*. Několikrát (např. s. 5, 9, 10) odkázal na to, že skutečný průběh hranice *není znám* a bez jeho určení není možné rozhodnout o splnění odstupových vzdáleností. Zopakoval též závěr ohledně hranice pozemků z rozhodnutí ze září 2018, že „*k jejímu zakreslení v projektové dokumentaci nelze vztahovat odstupové vzdálenosti dodatečně povolované stavby*“ (výše bod [11]). Podle NSS nelze tuto argumentaci žalovaného chápat jinak než tak, že problémem je sama spornost hranice – bez jejího určení nelze pracovat s projektovou dokumentací (a předpokládaným odstupem potrubí od hranice pozemků), nelze tedy rozhodnout o souladu s vyhláškou č. 501/2006 Sb.

[23] Žalovaný ale současně sám s údaji v projektové dokumentaci *pracoval* a používal je ve spojení s odstupovými vzdálenostmi od hranice pozemků (např. ohledně rozměrů plánovaných zařízení, vzdálenosti konce dosavadního potrubí od hranice pozemků, délky odstraňovaného potrubí a vzdálenosti nového vyústění od hranice pozemků). Několikrát uvedl, že stavba je v bezprostřední blízkosti sporné hranice (např. s. 9, 10), proto nebylo možné rozhodnout o souladu s vyhláškou č. 501/2006 Sb. Dokonce opakovaně konkrétně rozebíral údaje z projektové dokumentace: jednak tvrdil, že jsou významné pro dodržení odstupových vzdáleností podle vyhlášky č. 501/2006 Sb. (s. 9 rozhodnutí, podobně jako již v září 2018), jednak dokonce z „variantního“ a nejasného řešení stavby v projektové dokumentaci dovodil důvodnost *námítky sporné hranice* (s. 7). Žalovaný ale tímto fakticky připouští, že si, byť „pracovně“, *nějaký* úsudek o průběhu hranice mezi pozemky udělat mohl.

[24] Výše uvedené rozpory v argumentaci žalovaného (a též městského úřadu, který se názory žalovaného musel řídit) přitom nejsou bez praktického významu. Naopak, v nynější věci přínejmenším *mohou* vést k jiným procesním vyústěním řízení – a co je podstatnější, nutí stěžovatelku k jiným způsobům „obrány“ proti postupu správních orgánů. NSS též znovu opakuje, že nejde o rozpory, které by mohl překlenout výkladem. To by v nynější věci skutečně vyžadovalo, aby NSS za žalovaného vybíral jednotlivé dílky jeho argumentace, které považuje za správné, případně jim dával jiný význam, než z nich skutečně plyne.

[25] Pokud chtěl žalovaný postavit své rozhodnutí na tom, že „hlavním problémem“ je sama spornost hranice (bod [22]), musel tak učinit se všemi důsledky. Správní orgány

pokračování

se však ani nezabývaly tím, jakou povahu a význam má vyznačení sporné hranice [podle obsahu správního spisu šlo patrně o *upozornění na spornou hranici mezi pozemky* podle § 21 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 357/2013 Sb., katastrální vyhlášky]. Zdejšímu soudu není ani známo (na což stěžovatelka mnohokrát v průběhu řízení upozorňovala), jak si vlastně osoba zúčastněná představovala skutečný průběh hranice. Konečně, jak přiznal i žalovaný, *v nynější věci není ani jasné, proč vlastně byla hranice pozemků do katastru vyznačena jako sporná* (ze správního spisu nanejvýš plyne, že s dosud vyznačenou hranicí stěžovatelka souhlasí).^{*} Žalovaný si tedy osvojil námitku formulovanou pouze tak, že je v katastru vyznačena sporná hranice. To ale logicky znamená, že „skutečná“ hranice může v nynější věci probíhat prakticky kdekoli. Další možností, rovněž rozvíjenou v části argumentace žalovaného, však je, že sporná hranice existuje v nějakém konkrétním perimetru, pročez bylo možné dovodit, zda je spornost hranice v této věci na překážku (viz následující bod). Po správních orgánech samozřejmě nelze vyžadovat, aby samy zajistily zaměření hranice, resp. definitivní vyřešení této otázky. NSS ale opakuje, že – krom uvedeného – v nynější věci je sama spornost hranice více než sporná.

[26] Naopak, druhý přístup ([23]) má jiné důsledky. Pokud chtěl žalovaný přimět stěžovatelku k podání žaloby k civilnímu soudu s tím, že drenážní potrubí bylo *v těsné blízkosti sporné hranice*, pak dosud vyznačené sporné hranici *nějakou* relevanci přiznal. Patrně je tak schopný pracovat s nějakou „pracovní“, „bezpečnou“ či „pravděpodobnou“ verzí skutečné hranice a vzít v úvahu např. i údaje z projektové dokumentace. Pak ale není hlavním problémem žalovaného spornost hranice, ale *vzdálenost dodatečně povolené stavby od sporné hranice* – dodatečně povolená stavba by tak aspoň teoreticky mohla být v „bezpečné“ vzdálenosti od sporné hranice. Jak výše uvedl NSS, tímto směrem se žalovaný též zkoušel vydat, ostatně stěžovatelka dlouhodobě tvrdí, že navrhované řešení drenážního potrubí odstupové vzdálenosti splňuje (a tímto směrem by měla směřovat i její obrana).

[27] Ovšem i tato dílčí část argumentace je vnitřně rozporná. Žalovaný totiž jednak hodnotí parametry jednoho navrženého řešení (srov. s. 9 napadeného rozhodnutí), současně (s. 8 tamtéž) ale samotné „variantní“ řešení stavby stěžovatelce vytýká. Druhá jmenovaná úvaha je dokonce pro stěžovatelku nepřipustně překvapivá (k překvapivosti správních rozhodnutí srov. např. rozsudek NSS ze dne 20. 7. 2007, čj. 8 Afs 59/2005, č. 1440/2008 Sb. NSS). Jde totiž o doslovné převzetí argumentace z rozhodnutí ze září 2018, ovšem z části odůvodnění, *kteřá se sporné hranici vůbec nevěnovala* (naopak kritizovala jiné vady projektové dokumentace, kterými se ale nyní městský úřad nijak nezabýval; srov. výše bod [11] a s. 5-6 rozhodnutí z 24. 9. 2018).

^{*} Podle § 4 odst. 1 písm. f) katastrálního zákona katastr obsahuje upozornění týkající se nemovitosti, pokud jiný právní předpis stanoví povinnost vyznačit je v katastru nebo jsou potřebná pro správu katastru. Podle § 21 odst. 1 písm. f) katastrální vyhlášky se v katastru *evidují upozornění na spornou hranici mezi pozemky*. Podle § 42 odst. 4 katastrálního zákona však platí, že pokud dojde k rozporu v tvrzení vlastníků a jiných oprávněných o průběhu hranic pozemků, považují se za platné ty hranice, které jsou obsahem katastrálního operátu. Ve výsledcích zjišťování průběhu hranic a v obnoveném katastrálním operátu se vyznačí jako sporné. Naopak vyznačení sporné hranice v nynější věci nemá povahu tzv. poznámky spornosti zápisu podle § 24 katastrálního zákona. Zápis takové poznámky totiž vyžaduje, aby ten, kdo je zápisem v katastru dotčen a domáhá se zápisu poznámky, doložil, že své právo uplatnil u soudu (srov. § 24 odst. 1). Nic takového ale ani z vyjádření účastníků (především osoby zúčastněné) ani ze správního spisu neplyne.

[28] S ohledem na to, že již rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné, vnitřně rozporné, nebylo možné se dále zabývat zbývajícími kasačními námitkami. NSS dále neprovedl stěžovatelkou navrhovaný důkaz (písemné vyjádření projektanta), jelikož jeho provedení by nyní bylo nadbytečné.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Kasační stížnost je důvodná, proto NSS napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Současně NSS zrušil i napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Žalovaný je vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 2 ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

[30] Postup žalovaného v dalším řízení je nasnadě. Setrvá-li žalovaný na svých dosavadních závěrech, musí zaujmout jasný postoj k námitce, kterou vznesla osoba zúčastněná, a své závěry pečlivě a srozumitelně odůvodnit. Nad rámec uvedeného však NSS dodává, že v průběhu rozhodování o kasační stížnosti (poté, co u žalovaného urgoval zaslání správního spisu městského úřadu) mu městský úřad sdělil, že stěžovatelka v listopadu 2021 (tedy těsně po vydání rozsudku krajského soudu) podala novou žádost o dodatečné povolení stavby a že poté v březnu 2022 podala žalobu na určení hranice mezi jejím pozemkem a pozemkem osoby zúčastněné (nové řízení o dodatečném povolení stavby tak městský úřad přerušil). Je-li tato informace přesná, mohou ji správní orgány využít v dalším řízení.

[31] NSS je posledním soudem, který o věci rozhodl, proto musí určit náhradu nákladů celého soudního řízení. Podle § 60 odst. 1 ve spojení § 120 s. ř. s. má úspěšný účastník (stěžovatelka) řízení právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalovanému, který úspěch ve věci neměl. Právo na náhradu nákladů řízení nemá ani osoba zúčastněná na řízení. Krajský soud ani NSS jí neuložily žádné povinnosti a ani nebyl dán jakýkoli důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by NSS právo na náhradu nákladů přiznal (§ 60 odst. 1, 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[32] Stěžovatelčiny náklady v řízení o žalobě spočívají v soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a odměně advokátky za čtyři úkony právní služby: přípravu a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a repliky a účast na jednání před soudem [§ 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. v této věci 4 × 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částka ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 4 × 300 Kč. Odměna advokátky tedy činí 13 600 Kč. Protože je advokátka plátcem DPH, zvyšuje se o tuto daň na **16 456 Kč**. Náhrada cestovních nákladů advokátky na jednání před krajským soudem na trase Nová Paka – Hradec Králové (106 km) při průměrné spotřebě benzínu osobního automobilu (podle doloženého technického průkazu) 7,5 l/100 km a sazbě 33,80 Kč/l [§ 4 písm. a) vyhlášky č. 589/2020 Sb., ve znění do 31. 12. 2021] činí zaokrouhleně 268 Kč a náhrada za používání osobního automobilu při ujetých 106 km a sazbě 4,40 Kč na 1 km [§ 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2020 Sb.] činí 466 Kč, celkem tedy **734 Kč**. V souvislosti

pokračování

s cestou náleží advokátovi i náhrada za promeškaný čas ve výši 100 Kč za 4 x půl hodiny (§ 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu), tedy celkem **400 Kč**.

[33] Náklady v řízení o kasační stížnosti spočívají v soudním poplatku za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč a odměně advokátky za dva úkony právní služby, sepsání kasační stížnosti a repliky, tj. $2 \times 3\,100$ Kč, a paušální částku 2×300 Kč. Po zvýšení odměny o DPH jde celkem o **8 228 Kč**.

[34] Společně s oběma soudními poplatky je tedy žalovaný povinen stěžovatelce k rukám jejího zástupce uhradit náhradu nákladů ve výši **33 818 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2022

Zdeněk Kühn
předseda senátu